

Biologiya Test

Hörmətli tələbələr doğru cavab A variantıdır

BİOSFERDƏ İSTEHSAL VƏ İSTEHLAK

1. Doğru ifadəni qeyd edin.

- A) Mexaniki həzm qidanının fiziki dəyişikliyə uğramasıdır
- B) Gövşəyən cüt dırnaqlı heyvanlarda mədə 5 hissədən ibarətdir
- C) Yalnız traxiya ilə tənəffüs edən canlılarda qazlar qanla daşınır
- D) Suda yaşayan canlılar qəlsəmələrin köməyi ilə tənəffüs edir
- E) Bir ATF molekulunda 2 rabitə olur

2. Fotosintezin əsas məhsulu nədir:

- A) qlukoza B) ATF və O₂ C) su D) O₂ E) CO₂

3. Fotosintezin son tənliyini göstərin

- A) $6\text{CO}_2 + 6\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 + 6\text{O}_2$ B) $6\text{CO}_2 + 24\text{H} \rightarrow \text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 + 6\text{H}_2\text{O}$
- C) $\text{C}_3\text{H}_6\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O} \rightarrow 3\text{CO}_2 + 12\text{H}$ D) $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 + 2\text{ADF} \rightarrow 2\text{C}_3\text{H}_6\text{O}_3 + 2\text{ATF} + 2\text{H}_2\text{O}$
- E) $2\text{C}_3\text{H}_6\text{O}_3 + 6\text{O}_2 + 36\text{ADF} + 36\text{H}_3\text{PO}_4 \rightarrow 6\text{CO}_2 + 36\text{ATF} + 24\text{H}_2\text{O}$

4. Düzgün ifadəni qeyd edin.

- A) bütün onuqalı heyvanlarda ifrazat orqanı böyrəkdir
- B) bitkilərin ifrazat məhsullarını buxar şəklində xaric etməsi diffuziya
- C) bağırsaq boşluqlarda ifrazat orqanı piy cisimcikləridir
- D) yosunlar ağzıqlarla nəfəs alır
- E) kimyavi reaksiyaların enerjisindən istifadə edilir.

5. Xemosintez prosesi hansı alim tərəfindən kəşf edilmişdir.

- A) N.Vinoqradski B) T.Şvan C) K.Ber D) R.Huk E) F.Engels

6. Canlılarda qidalanma

- A) Avtotrof (fotosintezedici, xemosintezedici) Heterotrof (saprofit, parazit)
- B) Avtotrof (saprofit, parazit) Heterotrof (xemosintezedici)
- C) Fototrof (fotosintezedici, parazit)
- D) Xemosintezedici (parazit) saprofit (heterotrof)
- E) Fotosintez, Xemosintez

7. Yağlar mexaniki və kimyəvi çevrilmələrə məruz qalır:

- A) öd və lipaza vasitəsilə B) pepsin və öd vasitəsilə C) melanin və öd vasitəsilə
- D) öd və minerallar vasitəsilə E) öd və su vasitəsilə

8. Fotosintez mürəkkəb _____ prosesdir. Günəş _____ enerjisi hesabına _____ maddələrdən üzvi birləşmələrin biosintezinə fotosintez deyil.

- A) çoxpilləli, işığı, qeyri-üzvi C) proses, biosintez, fotosintez
- B) sintez, günəş, proses D) bakteriya, günəş, üzvi E) energetik, işığı, sintez

9. Qeyri-cinsi çoxalma

- A) spor, veqetativ, fraqmantasiya, şizoqoniya
- B) spor, veqetativ, tumurcuqlanma, partenogenez C) şizoqoniya, partenogenez
- D) spor, fraqmantasiya, partenogenez, veqetativ E) ikiqat mayalanma, spor

10. Hansı ifadə doğrudur.

A) ATF əzələnin 20-30 yığılmasına kifayət edir.

B) Hüceyrələrdə ATF sintezi fasilələlə gedir. C) bir saniyəyə 5-56 amin turşusu daşınır.

D) Ribosomun funksional mərkəzində 9 nukleotid olur.

E) m-RNT əvvəlcə ribosomun böyük hissəsini birləşdirmir.

11. Qeyri-cinsi çoxalmanın növlərini müəyyən edin:

1) partenogenez 2) spor 3) tumurcuqlama 4) fraqmantasiya 5) vegetativ 6) spor

A) 2, 3, 4, 5, 6

B) 1, 3

C) 1

D) 1, 6

E) 1, 5

12. Uyğunluğu müəyyən edin. İfrazat orqanı böyrəkdir:

A) akula

B) soxulcan

C) amöb

D) kəpənək

E) may böcəyi

13. Fotosintez prosesi hansı hüceyrələrdə gedir:

A) yalnız xlorofili olan hüceyrələrdə gedir B) lizosoma malik hüceyrələrdə gedir

C) yalnız mitoxondrilərə malik hüceyrələrdə gedir D) prokariot hüceyrələrdə

E) heyvan hüceyrələrində gedir

14. Fotosintez prosesində 1 saatda 5 m² yarpaq sahəsində neçə qramm üzvi maddə əmələ gəlir?

A) 5

B) 7

C) 2.5

D) 15

E) 9

15. Ağciyər tənəffüsü olan canlı:

A) pələng

B) may böcəyi

C) xərçəng

D) hörümçək

E) həlgəvi qurdlar

16. Mərcimək və ağızıciq nədir?

A) bitkilərin tənəffüs orqanı B) pigment C) bitkilərin hərəkət orqanı

D) bitkilərdə belə orqan yoxdur

E) bitkilərin həzm orqanı

bitkilərin tənəffüs orqanı

17. Maddələr mübadiləsinin son məhsullarının orqanizmdən xaric edilməsi adlanır.

A) ifrazat

B) tənəffüs

C) qidalanma

D) hərəkət

E) mübadilə

18. Orqanizmin xarici və daxili mühitdə baş verən qıcıqlanmalara qarşı sinir sisteminin iştirakı ilə verdiyi cavab reaksiyaları necə adlanır?

A) refleks

B) ifrazat

C) həzm

D) müşahidə

E) refleks

19. Tropizm nədir?

A) mövsüm hadisələrinə uyğunlaşma B) bitkilərdə çoxalma, inkişaf

D) bitkilərdə qıcıqanma

C) bitkilərin bölünməsi

E) bitkilərdə qışlamaya hazırlıq

20. Hüceyrəni ilə təmin edən maddədir. ATF enerji hesab olunur.

A) enerji, universal, mənbəyi B) hissədən, ibarətdir, ATF C) tənəffüs, qazlar, daşınır

D) proses, mənbəyi, ATF

E) ATF, universal, mənbəyi

CANLILARDA BAŞ VERƏN DƏYİŞKƏNLİKLƏR

21. Orqanizmdə A vitamini çatışmadıqda hansı xəstəliyə səbəb olur:

A) toyuq korluğu

B) beri-beri

C) hipovitaminozluq

D) xərçəng

E) QİÇS

22. Orqanizmdə D vitamini çatışmadıqda hansı xəstəliyə səbəb olur:

A) raxitlik

B) toyuq korluğu

C) hipovitaminozluq

D) xərçəng

E) QİÇS

23. Maddələr mübadiləsinə təsir göstərən xarici amillər:

- 1) soyuq hava 2) radiasiya 3) susuzluq 4) günvurma 5) aclıq 6) güclü stress
A) 1, 2, 4, 6 B) heç biri C) 1, 2, 3 D) 1, 6 E) 1, 5

24 . Maddələr mübadiləsinə təsir göstərən daxili amillər:

- 1) soyuq hava 2) xəstəlik 3) susuzluq 4) günvurma 5) aclıq 6) güclü stress
A) 2, 3, 5 B) heç biri C) 1, 2, 3 D) 1, 6 E) 1, 5

25. Orqanizmlərin həyatında baş verən hadisələr: nəsl vermə, köçməz, qış yuxusukimi hadisələr necə adlanır?

- A) fotopereodizm B) modelləşmə C) ritm D)ekoloji sistem E) həyat dalğası

26. Fotopereodizm:

- A) canlılarda günün uzunluğuna qarşı reaksiyadır B) fotosintez fazasıdır
C) bitkilərin ifrazat məhsullarını buxar şəklində xaric etməsi
D) mutasiyanın növüdür E) ilin uzunluğuna cavab reaksiyasıdır

27. Kəpənəyin hansı inkişaf ardıcılığı doğrudur?

- 1) Yumurta 2) Pup 3)Yetkin fərd 4) tırtıl
A) 3, 1, 4, 2 B) 1, 2, 3, 4 C) 1,3,4 D) 4, 3, 1, 2 E) 1, 4, 2, 3

28. Soyuqqanlı heyvanlarda müşahidə oluna bilər:

- A) qliserinin qatılığının artması B) suyun qatılığının artması
C) hidrogenin qatılığının artması D)kükürd qazının qatılığının artması
E) karbon qazının qatılığının artması

29. İrsi dəyişkənliyin neçə növü var

- A) 3 B) 7 C) 31 D) 8 E) 21

30. Mətni tamamlayın

Orqanizmlərin yeni_____ qazanmaq kimi ümumi xassəsi və ya növ daxilindəki_____ arasındakı fərqlər_____adlanır.

- A) əlamətlər, fərdlər ,dəyişkənlik B) fərqlər ,dəyişkənlik ,fenotip
C) dəyişkənlik ,fenotip, əlamətlər D) dəyişkənlik, əlamət, qenotip
E) fərdlər, genlər, əlamətlər

31. Modifikasiya dəyişkənliyinə aid əlamətləri qeyd edin

- 1) genotip dəyişilmir 2) irsən ötürülür 3) sürətlə baş verir 4) növləri qoruyub saxlayır

- A) 1, 4 B) 3 , 2 C) 1, 3 D) 3, 4 E)2, 3

32. Canlı orqanizmlərdə mövsüm dəyişməsinə uyğunlaşmasını idarə edən xəbərdarlıq amili hansıdır?

- A) günün uzunluğunun dəyişməsi B) işığın artması
C) teperaturun qalxması D) rütubətin azalması E) temperaturun enməsi

33. Müəyyən edin Fotoperiodizm nədir?

- A) canlıların günün uzunluğuna qarşı uyğunlaşması B) çoxalma, böyümə, inkişaf
C) hüceyrənin bölünməsini idarə edir. D) mövsüm hadisələrinə uyğunlaşma
E) qışlamaya hazırlıq

34. İrsi dəyişkənliyə aid əlamət hansıdır:

- A) nəsilədən nəsilə ötürülür B) əlamətlərin cəmidir
C) genotip dəyişmir D) anabioz müşahidə olunmur E) fəaliyyəti dayanır

35. Dəyişkənliyin neçə növü var:

- A) 2 B) 5 C) 3 D) 1 E) 7

36. Uyğunluğu müəyyən edin. Yazda:

- 1) bitkilərdə şirə hərəkəti başlayır 3) köçəri quşlar gəlir
2) fizioloji sakitlik yaranır 4) xəzan baş verir

- A) 1, 3 B) 4, 3 C) 1, 4 D) 3, 2 E) 2, 3

37. Uyğunluğu müəyyən edin. Payızda:

- 1) meyvələr yetişir 3) qış sükunəti halı başlayır
2) qış tumurcuqları yaranır 4) quşlarda balavermə dayanır

- A) 1, 2 B) 3, 4 C) 2, 3 D) 4, 1 E) 2, 4

38. İnsanın sağlamlığı asılıdır:

- A) irsdən 10%, həkim yardımından 5%, özündən 85%
B) irsdən 20%, həkim yardımından 25%, özündən 55%
C) irsdən 6%, həkim yardımından 14%, özündən 80%
D) irsdən 50%, həkim yardımından 50%
E) həkim yardımından 1%, özündən 99%

39. İnsanda maddələr mübadiləsinə təsir edən amillər:

- 1) vitamin və mikroelementlər 2) günün uzunluğu
3) bədən soyuması istivurma 4) mutasiyalar 5) normal istirahət

- A) 1, 3, 5 B) 2, 3, 1 C) 3, 5, 1 D) 1, 2, 4 E) 4, 3, 4

40. Uyğunluğu müəyyən edin. Passiv istirahət:

- 1) televizora baxmaq 2) bağda iş 3) idman oyunları
4) şahmat oynamaq 5) kitab oxumaq

- A) 1, 4, 5 B) 1, 3, 2 C) 5, 3, 1 D) 4, 3, 5 E) 2, 3, 4

41. Doğru ifadəni qeyd edin:

- A) fiziki işin yoxluğu insan ömrünü 4 il azaldır
B) aktiv həyat tərzini keçirən insanlarda artıq çəki olur
C) orqanizm öz iş qabiliyyətini ancaq fəal istirahət zamanı bərpa edir.
D) xəstəlik insanı fəal edir E) fəal insanlar tez yorulur

42. Qısaönlü bitkilər:

- A) zəfəran, soğangül B) kətan, palıd C) kətan, arpa D) çovdar, buğda E) akasiya

43. Uzunönlü bitkilər:

- A) fındıq B) zəfəran C) soğangülü D) payızgülü E) heç biri

44. Soyuqqanlı heyvanlar:

- A) timsah və tıspağa B) koala və tıspağa C) ayı və bəbir D) sərçə E) pişik və timsah

45. İstiqlal heyvanlar:

- A) ayı və bəbir B) koala və tıspağa C) timsah və tıspağa D) kərtənkələ E) pişik və timsah

Epidemiologiya

46. Düzgün ifadələri qeyd edin.

- 1) Parazit qurdlar əsasən Yastı və Sap qurdlar tipidir
 - 2) Antibiotiklərdən istifadə bakterial xəstəliklərə səbəb olur.
 - 3) Mikoqlar insan və heyvanlarda parazit göbələklərin yartdığı xəstəlikdir.
- A) 1, 3 B) 3 C) 2, 3 D) 2, 3 E) heç biri

47. "Epidemyalar haqqında yeddi kitab " əsərinin müəllifi:

- A) Hippokrat B) A.Levenhuk C) Aristotel D) R.Kox E) L.Paster

48. Epidemiologiyanın belə metodu yoxdur:

- A) kəskin-xroniki B) eksperimental C) analitik
D) təsviri-qiymətləndirmə E) proqnozlaşdırma

49. Hansı xəstəliklər həm bakteriya, həm də viruslar törədir?

- A) faringit B) skarlatina C) sibir xorası D) vərəm e) taun

50. İlk dəfə tətbiq edilən kliniki yararlı antibiotik hansıdır:

- A) penisilin B) bisillin C) linkomisin D) nistatin E) eritromisin

51. "Helmint" termini elmə kim daxil edib:

- A) Hippokrat B) R.Kox C) A.Levenhuk D) L.Paster E) ektoparazitlər

52. Bakteriyalar törətdiyi xəstəliyi göstərin:

- A) vərəm B) keçəlik C) mikoq D) helmint E) QİÇS

53. "Hava, su və ərazilər haqqında" əsərinin müəllifi kimdir?

- A) Hippokrat B) Aristotel C) A.Levenhuk D) L.Paster E) R.Kox

54. Antibiotiki kəşf edib:

- A) A.Fleminq B) R.Kox C) R.Huk D) Paster E) K.Ber

55. Parazit qurdları yaratdığı xəstəlikləri ilk dəfə təsvir edən alim:

- A) Hippokrat B) R.Huk C) Ç.Darvin D) K.Ber E) R.Kox

56. Virus xəstəlikləri neçə yerə bölünür:

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) bölünmür

57. Mətni tamamlayın

Epidemiologiya _____ arasında müxtəlif _____ xəstəlikləri _____ onların yaranması səbəbini öyrənir

- A) insanlar, yolxucu, və B) və ,insan,və C) su, insan, və
D) müxtəlif, epidemya, su E) su, və saprofitlər

58. Düzgün ifadələri qeyd edin:

1. Epidemiologiya elminin banisi Hippokrat hesab edilir.
 2. Yalnız ibtidai heyvanlar infeksiya mənbəyi ola bilər
 3. Helmintlər praktiki olaraq insanın bütün orqanlarında yaşaya bilər
- A) 1, 3 B) 2 C) 3 D) 2, 3 E) 1

59. Epidemyanın inkişafı və yayılmasına səbəb "gizli"varlıq fikrinin müəllifi

- A) Aristotel B) R.Huk C) Hippokrat D) B.Lamark E) K.Ber

60. Bakteriyaların törətdiyi və bitlər vasitəsilə yayılan xəstəlik.

- A) Taun B) Qrip C) Diabet D) Qızılca E) Hepatit

61. Pankreatit xəstəliyi hansı orqanda baş verir?

- A) qaraciyərdə B) ürəkdə C) ayaqda D) mədədə E) burunda
- 62.** Epidemiologiyanın inkişaf tarixində belə dövr yoxdur:
 A) virus dövu B) bakteriyanın kəşfinəqədərki dövr
 C) bakteriya dövrü D) müasir dövr E) intibah dövrü
- 63.** İlk dəfə mikrobioloji tədqiqatları aparıb
 A) A.Levenhuk B) Hippokrat C) Aristotel D) L.Paster E) R.Kox
- 64.** Xəstəliyin profilaktikası məqsədilə xəstəliklərin səbəblərinin aşkar edilməsi metodlarının ümumi adı:
 A) epidemioloji B) analitik C)eksperimental D) virus E)qiymətləndirmə
- 65.** Göbələk tərəfindən törədilən xəstəliyi göstərin:
 A) keçəlik B) Qızılca C) faringit D) Qrip E) Malyariya
- 66.** Ən təhlükəli endotoksin hansı xəstəlik zamanı əmələ gəlir?
 A) meningit B) faringit C) qrup D) angina E) Sibir xora
- 67.** İnsan həyatında bir dəfə yoluxur:
 A) məxmərək B) hepatit C)vərəm D) quduzluq E) qrip
- 68.** Heyvanlardan insana keçə biləcək xəstəliklərin ümumi adı
 A) zooantropoz B) hava-damcı C) pankreatit D) amöb E) zoologiya
- 69.** Bakteriyalar orqanizmdə _____ reaksiyası doğuran və _____ səbəb olan zəhər ifraz edir və müxtəlif _____ zədələyir.
 A) iltihab, intoksikasiyaya, orqanları B) orqan, virus, saprofitlər
 C) qrip, infeksiya, viruslar D) müxtəlif, reaksiya, orqanları
 E) müxtəlif,reaksiya,bakteriya
- 70.** Parazit qurdların törətdiyi xəstəlik necə adlanır
 A) helmintoz B) anabioz C) mikoz D) saprofit E) göbələk
- 71.** Hava damcı yolu ilə ötürülən xəstəlik
 A) vərəm B) pankreatit C) diabet D) sibir xorası E) helmintoz
- 72.** Uyğunluğu müəyyən edin. Həzm yolu ilə yayılan infeksiya:
 A) vəba B) saprofit C) qızılca D) virus E) heç biri
- 73.** Toxumalara daxil olaraq insanda qoturluq xəstəliyi yaradır:
 A)qoturluq gənəsi B)qamozid gənələr C)iksoid gənələr D)ağcaqanadlar E)hünülər
- 74.** Təmas yolu ilə yayılan infeksiya:
 A) göbələk xəstəlikləri B) qrip C) qızılca D) ensefalit E) heç biri
- 75.** Transmissiv yolu ilə yayılan infeksiya:
 A) ensefalit B) qrip C) qızılca D) səpkili yatalaq E) heç biri
- 76.** Damcı yolu ilə yayılan infeksiya:
 A) vərəm B) qrip C) qızılca D) səpkili yatalaq E) heç biri
- 77.** Epidemioloji xarakteristikasına görə yalnızinsanın tutula biləcəyi xəstəlik:
 A) antroponoz B)zooantroponoz C) vrus D) bakteriya E) heç biri

ÜZVİ ALƏMİN TƏKAMÜLÜ

- 78.** Rudiment əlamətlərə aid olanları qeyd edin:
 1) köstəbəyin gözləri 2) üçüncü göz qapağı 3) tüklü insan doğulması

- A) 1, 2 B) 3 C) 2, 3 D) 2 E) 1, 3
- 79.** Təkamül prosesində idioadaptasiya yolu ilə yaranır:
A) fəsilə B) sinif C) tip D) şöbə E) aləm
- 80.** Neogen dövrü hansı eraya aiddir
A) kaynozoy B) mezozoy C) arxey D) paleozoy E) proterozoy
- 81.** Uyğunluğu müəyyən edin. İdioadaptasiya:
1) öküz soliterində həzm sistemin 2) xəbərdaredici rəngin əmələ gəlməsi
3) skatların bədəninin yastılaşması
A) 2, 3 B) 1 C) 2, 1 D) 3 E) 1, 2, 3
- 82.** Biogenetik qanununu kimlər kəşf edib:
A) F.Müller, E.Hekkel B) K.Rulye, Darvin C) J.B.Lamark
D) Darvin E) K.Linney
- 83.** İxtisaslaşmış dişlərə malik yırtıcı sürünənlər ilk dəfə meydana gəlmişdir.
A) permədə B) devon C) təbaşirdə D) yurada E) silurda
- 84.** Ölmüş orqanizmləri qazıntı halında tapılmış qalıqlarını öyrənən elm sahəsi:
A) paleontologiya B) sitologiya C) insan fiziologiyası D) embriologiya E) virusologiya
- 85.** Perm hansı eraya aiddir?
A) paleozoy B) proterozoy C) mezozoy D) kaynozoy E) arxey
- 86.** Kaynozoy erasında hansı mövcuddur:
A) driopiteklər B) göbələklər yaranır C) steqosefallar
D) molusklar quruya çıxır E) mərcan qayaları yaranır
- 87.** Hansı eraların dövrləri müəyyən edilməyib?
A) arxey, proterozoy B) mezozoy C) katarxey D) kaynozoy E) fanerozoy
- 88.** Hüceyrəvi quruluşa malik olan canlılar aləmləri hansı erada ilk dəfə mövcud olub?
A) arxey B) kaynozoy C) mezozoy D) paleozoy E) proterozoy
- 89.** Hansı dövr kaynozoya aid edilir:
A) paleogen B) təbaşir C) trias D) yura E) silur
- 90.** Uyğunluğu müəyyən edin. Mezozoy:
A) təbaşir, yura, trias B) deton, silur C) kembri D) perm E) yura, silur, neogen
- 91.** Filogenetik sıralar hansı alim müəyyən etmişdir:
A) O.Kovovalevski B) Aristotel C) L.Paster D) Ç.Darvin E) Levenhu
- 92.** Biogenetik _____ görə hər bir _____ öz inkişafında daxil olduğu _____ tarixini qısa şəkildə təkrar edir.
A) qanuna, fərd, növün B) qanuna, qısa, edir
C) inkişaf, dəlil, növ D) növ, hər, qısa E) fərd, növ, növün
- 93.** Divergensiya _____ prosesində qohum orqanizmlərdə _____ sistemə kateqoriyaların yaranmasına səbəb olan _____ ayrılması
A) təkamül, yeni, əlamətlərin C) parazit, orqanizm, uyğunluq
B) anabioz, fərdin, xromosom D) izotop, orqanizm, göbələklər

E) keçid, helmintoz, əlamətlərin

94. Paleontoloji dəlillərin qrupu deyil:

A) makrotəkamül B) keçid formaları C) filogenetik sıra D) izotop E) stratiqrafik

95. Təkamül prosesində bir sıra heyvan qruplarının sıradan çıxması:

A) tənəzzül B) süni seçmə C) faydalı irsi dəyişkənlik D) aromorfoz E) regenerasiya

96. Yalnız neandertallara aid olan :

1) boyalar 155-165 sm olmuşdur 2) boyaları 1m olmuşdur

3) dəridən tikilən paltar geyinmişlər

A) 1, 3 B) 2 C) 1, 2, 3 D) 3 E) heç biri

98. İlk dəfə qruplar halında yaşamışlar:

A) neandertallar B) kromanyonlar C) Heydelberq adamı

D) pitekantropolar E) sinantropolar

99. Qədim insanların nümayəndəsi hansıdır

A) neandertallar B) Heydelberq adamı C) sinantrop

D) pitekantropolar E) kromanyonlar

100. Hazırda mövcud olan dövlətlərin hansının ərazisində Heydelberq insanın qalıqları tapılmışdır?

A) Almaniya B) Ukrayna C) Rusiya D) İndoneziya E) Çin

101. Təkamül baxımından ilk dəfə əmək bölgüsü yaranmışdır:

A) neandertallarda B) pitekantropolar C) sinantropalarda

D) avstralopiteklər E) kromanyonlar

102. İnkişaf səviyyəsi baxımından bacarıqlı insan hansı varlıqlar arasında keçid forma olmuşdur?

A) avstralopitek və pitekantrop B) kromanyon və pitekantrop

C) neandertal D) kromanyon E) sinantrop

103. Pitekantropun qalıqları ilk dəfə hansı dövlətin ərazisində tapılmışdır?

A) İndoneziya B) Fransa C) Çinin D) Rusiya E) Almaniyanın

104. Əmək alətlərində hansıları yalnız ən qədim insanlara məxsusdu?

1) sümük 2) ərsin 3) burğu 4) iti ucluq

A) 2,3 B) 1,2 C) 3 D) hamısı E) heç biri

105. Uyğunluğu müəyyən edin . Ən qədim insanlar:

A) azıxantrop, sinantrop B) neandertal C) parapitek

D) parapitek, kromanyon E) kromanyon

106. Uyğunluğu müəyyən edin. Qədim insanlar:

A) neandertallar B) ilk müasir insan C) Heydelberq adamı

B) kromanyonlar E) ümumi insanlar

107. Uyğunluğu müəyyən edin. İlk müasir insan:

A) kromanyonlar B) avstralopitek C) heç biri D) Heydelberq adamı E)

driopitek

108. Azərbaycan ərazisində hansı insanların qalıqları tapılmışdır?

A) Azıxantrop B) kromanyon C) heç biri D) driopitek E) sinantrop

109. Azıxantropun qalıqları hansı ölkənin ərazisində tapılmışdır?

A) Azərbaycan B) Rusiya C) İndoneziya D) Çin E) Fransa

110. "Meymunun insana çevrilməsinə əməyin rolu" əsərinin müəllifi kimdir?

A) F.Engels B) B.Lamark C) N.Severtsov D) Ç.Darvin E) K.Liney

111. İlk dəfə hansı alim insanları insana bənzər meymunabənzərmeymunlarla birlikdə primatlar dəstəsinə aid etmişdir?

A) K.Linney B) F.Engels C) Seçenov D) Ç.Darvin E) A.Oparin

112. İnsanın formalaşması prosesində hansı mərhələlər müşahidə edilmişdir?

A) ən qədim insanlar, qədim insanlar, ilk müasir insanlar

B) orta insanlar, müasir insanla, neandertal insanlar

C) qədim insanlar, kromanyonlar, müasir insanlar

D) aralıq insanlar, qədim insanlar

E) ən yeni insanlar, qədim insanlar

113. Sinantropun qalıqları ilk dəfə hansı dövlətin ərazisində tapılmışdır?

A) Çinin B) İtaliyanın C) Fransanın D) Rusiyanın E) Almaniyanın

GENETİKA

114. Alimlər insanları hansı irqlərini ayırd edirlər

A) avropoid, monqoloid, ekvatorial D) qarışıq avropoid, monqoloid

B) kiçik, avropoid, monqoloid C) ancaq ekvatorial E) qarışıq

115. İrsən keçmənin qanunauyğunluqlarını öyənən alim:

A) Q.Mendel B) A.Levenhuk C) T.Morqan D) Ç.Darvin E) F.Engels

116. Genləri göstərmək üçün latın əlifbasının hərflərindən istifadə kim təklif etmişdir?

A) Q.Mendel B) L.Paster D) Ç.Darvin D) B.Lamark E) A.Oparin

117. İlişkili irsiyyət qanunu hansı alim öyrənmişdir?

A) T.Morqan B) Q.Mendel C) B.Lamark D) A.Oparin E) T.Morqan

118. "Xromosonların irsiyyətdə rolu " kəşfinə görə Nobel mükafatına görələn alim

A) T.Morqan B) K.Linney C) A.Enşteyn D) A.Oparin E) B.Vernadskiy

119. Hansı xəstəliyin səbəbi əzələlərdə olan zülalın funksiyasını yerinə yetirə bilməməsidir

A) əzələ atrofiyası B) diabet C) Lejen sindromu D) qrip E) Daun

120. Hansı xəstəliyin səbəbi xromosonların 21-ci cütündə 1 xromosonun artıq olmasıdır

a) Daun B) Helmintoz C) Qrip D) Diabet E) Miko

121. Hansı xəstəliyin səbəbi üçüncü cüt xromosonun bir vahid azalmasıdır:

A) Şerşövski-Terner B) Miko C) Daun D) Taun E) Vərəm

122. Uyguluğu müəyyən edin. Ekvatorial irq:

1) yastı və enli sifətlər 2) qıvrım saçlar 3) enli yastı burun 4) göz kəsikərinin dar olması

A) 2,3 B) 1, 2 C) 4 D) 5 E) 1,2,3,4

123. Uyguluğu müəyyən edin. Monqoloid irq :

1) saçları düz 3) dəriləri ağ rəngli 2) üzləri iri və yastı 4) saçları qıvrım

A) 1,2 B) 3 C) 1,4 D) 1,3,5 E) heç biri

124. Uyğunluğu müəyyən edin. Avropoid:

1) yumşaq saçlar 3) qıvrım saçları 2) nazik dar burun 4) göz ətrafı büküş

A) 1,2 B) 2 C) 4 D) 3,4 E) 1,2,3,4

125. Hazırda yer üzərində neçə insan növü yaşayır?

A) 1 B) 2 C) 4 D) 3-4 E) 4-5

ƏTRAF MÜHİTİN QORUNMASI VƏ BƏRPASI

126. Müəyyən abiotik mühit məkanında yaşayan və bir –biri ilə müxtəlif əlaqələrdə olan canlıların məcmusu nece adlanır?

A) biosenoz B) biokimya C) biologiya D) kimya E) növ

127. Biologi müxtəliflik neçə yerə ayrılır

A) 3 B) 8 C) 4 D) ayrılmaz E) 2

128. Bioloji müxtəliflik bunlardır.

A) genetik, növ, biogeosenoz B) plankton, növ, gen C) virus, plankton, bütün canlılar D) biokütlə, genetica, viruslar E) növ, populyasiya, kriter

129. Atmosfer havasında qazların miqdarının nisbəti

A) 78% azot, 21% oksigen, 0,03 karbon qazı və az miqdarda təsirsiz qazlar var

B) 78% karbon qazı, 22% oksigen və digər qazlar

C) Mendeleyev cədvəlində olan bütün qazlar

D) 20 % sink, 60% oksigen və az miqdarda təsirsiz qazlar

E) 50% oksigen, 50% karbon qazı

130. Biogeosenozun strukturları hansılardır

A) produsentlər-konsumentlər-redusentlər

B) mikroorqanizmlər-redusentlər-canlılar C) bütün canlılar-su -hava

D) müxtəlif canlılar-konsumentlər-redusentlər E) mikroorqanizmlər-göbələklər

131. Biokütlə _____ maddələrin və fərdlərin _____ onda toplanmış _____ ilə birlikdə miqdarıdır

A) üzvi, cəminin, enerji B) cəminin, qeyri-üzvi, təminatı

C) mikroorqanizmlərin, enerji, cəminin D) orqanizmlər, biosfer, enerji

E) növ, genetik, cəmini

132. Qlobal istiləşmənin əsas səbəblərindən biri

A) karbon qazının miqdarının artması B) azot qazının miqdarının artması

C) oksigen qazının miqdarının artması D) ozon qazının miqdarının artması

E) karbon qazının miqdarının artması

133. Ozon ekrnin nazikləşməsinin və dəşilməsinin səbəbləri

A) havanın çirklənməsi B) günəş şüalalı C) yağışların yağması

D) üzvi maddələrin yaranması E) karbon qazının olması

134. Bir- birinə zərər vermədən birlikdə yaşama üsulu:

A) Neytralizm B) Rəqabət C) Biotik amil E) Amensalizm B) Kommensalizm

135. Bigesenozun komponentləri arasında dövrənin getməsi üçün əsas enerji mənbəyi hansıdır:

- A) Günəş B) konsumentlər D) zülal C) produsentlər E) karbon qazı
- 136.** Suyun dib hissəsində yaşayan canlıların ümumi adı:
A) bentos B) plankton C) pelagial D) nekton E) fitoplankton
- 137.** Üzvi maddələri ən sadə mineral birləşmələrə parçalayan mikroorqanizmləri birləşdirən termin:
A) redusent B) konsument C) xlorofil D) produsent E) avtotrof
- 138.** Heyvanların qarşılıqlı təsiri orqanizmlərdən biri üçün faydalı, digəri üçün əhəmiyyətsiz olursa, belə təsir forması necə adlanır?
A) kommensalizm B) konsument C) neytralizm D) simbioz E) avtotrof
- 139.** Heyvanların qarşılıqlı təsiri orqanizmlərdən biri üçün zərərli, digəri üçün əhəmiyyətsiz olursa, belə təsir forması necə adlanır?
A) amensalizm B) rəqabət C) biotik amil D) neytralizm E) kommensalizm
- 140.** Təbii birliklərin dəyişilməsinə ən çox təsir edən amil hansıdır?
A) Antropogen amil B) rəqabət C) biotik amil D) işıq E) temperatur
- 141.** Hansı biogeosenozda fitoplanktona rast gəlmək olar?
A) göl B) səhra C) meşə D) tundra E) tayqa
- 142.** Hansı biogeosenozda zooplanktona rast gəlmək olar?
A) bataqlıq B) səhra C) meşə D) tundra E) tayqa
- 143.** Atmosferdə karbən qazı azalır:
A) fotosintez prosesi zamanı B) vulkan püskürməsi zamanı
C) yağışların yağması zamanı D) yanma hadisəsi zamanı
E) üzvi maddə minerallaşanda
- 144.** Atmosferdə karbon qazı çoxalır:
A) canlıların tənəffüsü zamanı B) vulkan püskürməsi zamanı
C) yağışların yağması zamanı D) yanma hadisəsi zamanı
E) üzvi maddə minerallaşanda
- 145.** Ekosistem daxilində yalnız müəyyən bölgələr üçün xarakterik olan növlər necə adlanır?
A) endemik növ B) epidemik növ C) yeni növ D) biokütlə E) ekosistem
- 146.** Ekosistemdə qarşılıqlı təsirdə olan fərdlərin hər ikisi üçün zərərli olan əlaqə necə adlanır?
A) rəqabət B) zərər C) simbioz D) biokütlə E) ekosistem
- 147.** Ekosistemin yerləşdiyi sahənin canlı hissəsinə nə deyilir?
A) biogeosenoz B) biosfer C) bioritm D) biokütlə E) ekosistem